

Podjetje predaj tujcu in izigraj državo

Zakaj s strožjo zakonsko ureditvijo ne omejimo spornih praks, ki nastajajo ob kopičenju podjetij, in ne preprečimo izigravanja zakonodaje? Ker ustava posameznikom zagotavlja svobodno podjetniško pobudo

ANJA HRESCAK

Sodeč po javnopravnih evidencah, je **Miha Aškerc** zelo podjeten posameznik; od leta 2008 do danes je ustanovil že 333 podjetij. Podrobneje pogledimo dve izmed teh; podjetje SBM TECH iz Pesnice (danes v prisilni poravnavi) ima račun že nekaj časa blokiran in je tudi na seznamu davčnih neplačnikov, njegov dolg do države znaša med 300.000 in 500.000 evri. Drugo podjetje Lavenda sistemi že od septembra 2013 nima odprtih računov v Sloveniji, dolg tega podjetja do države znaša med 50.000 in 100.000 evri. Ustanovitelj je nekaj dni po ustanovitvi izstopil iz lastniške strukture obeh.

Podobne so tudi poslovne prakse **Saše Đeniča**, ki je v poldrugem letu ustanovil ali zastopal 124 podjetij. Tudi on je večino teh družb kmalu po ustanovitvi predal naprej, prepisal na druge podjetnike in se izključil iz lastniške strukture. Denimo januarja lani je ustanovil družbo Sefora in preko te kasneje Leks-ti, preko tega pa podjetje Camber, maja lani je ustanovil družbo Anapolis, to pa podjetje VingBau, kjer je Đenič še danes zastopnik. Podjetje Anapolis je med lanskim majem in novembrom, ko je Đenič izstopil iz lastništva, ustanovilo devet podjetij. Krovna družba Sefora pa je od januarja lani do danes ustanovila 33 podjetij in preko teh neznanu število drugih podjetij, od katerih je večino že nekaj dni po ustanovitvi predala naprej, Đenič pa je konec lanskega leta izstopil iz lastniške strukture. Prek podjetja Gem sistemi je ustanovil podjetja Gem final, Gem Biro in Gem projekt. Vzemimo pod drobnogled zgolj slednje tri; prvo državi dolguje do 50.000 evrov davka,

drugo od 50.000 do 100.000 evrov in podjetje Gem projekt pa več kot 100.000 evrov.

Slamnatni lastniki in prodajanje podjetij

Na take podjetnike z "nepodjetnimi cilji" je že vsaj zadnja tri leta pozorna finančna uprava (prej davčna uprava). Kot opozarjajo sindikalisti, je to preprost recept, kako se z nastavljanjem slamnatih lastnikov izogniti obveznostim do države in delavcev. Posamezniki tako deleže prenesejo na slamnate lastnike ali jih prodajo hitro po ustanovitvi, ko nove družbe še niso obremenjene z davčnim dolgom, zato zanje omejitve ustanavljanja podjetij po zakonu o gospodarskih družbah ne veljajo, pravijo na finančni upravi. Ta zakon namreč že zdaj onemogoča davčnim dolžnikom oziroma tistim, ki so (ne)posredno četrtinski lastniki družbe, ki je davčni dolžnik, da bi ustanavljali nove družbe. "Zloraba družbe, denimo neizplačevanje plač, neupravičeno pridobivanje subvencij, delovnih dovoljenj za tujce, neplačevanje glob in davčnega dolga, nastane po tem, ko jih ustanovitelj proda," pravijo na finančni upravi.

Zakon o gospodarskih družbah pa nikakor ne omejuje ustanovitelja podjetja, ki je bilo po uvrstitvi na seznam davčnih dolžnikov izbrisano iz evidenc - tedaj je izbrisan tudi dolg. Prav leta 2012 sprejeti zakon o postopkih za uveljavitev ali odpustitev odgovornosti družbenikov izbranih gospodarskih družb je na široko odprl vrata zgoraj opisanim spornim praksam, saj po tem zakonu družbeniki za obveznosti izbranih podjetij ne odgovarjajo več. Poleg tega pristojni ob ustanavljanju podjetij preverjajo le deleže družbenikov v času ustanavljanja novega podjetja, torej lahko oseba, ki želi ustanoviti novo družbo, svoj delež v drugi družbi preprosto odsvoji - na kar bi lahko kazali izpostavljeni primeri - in se tako izogne omejitvam.

Zgolj sankcije ne prinašajo učinkov

Na finančni upravi trdijo, da "sankcioniranje kršitev na podlagi naknadnega nadzora, ko je družba že ustanovljena, ni dovolj učinkovito. Prvič zato, ker

se poslovanje družbe po ugotovljenih kršitvah lahko takoj prenese na novo družbo ter staro prepusti izbrisu, pri katerem ostanejo dolgovi neporavnani. Drugič pa zato, ker je praksa ustanavljanja, prodajanja in veriženja družb z vstopom in izstopom družbenikov že zelo pogosta in preplet družbenikov in zastopnikov zelo zapleten." Na to prepletenost podjetij morda kaže primer Đeničevih družb. Da bi našli in kaznovali dejanske davčne utajevalce, ki se skrivajo za slamnatimi zastopniki, je treba izvesti številne pravne zahtevne postopke, ki lahko trajajo več let, končni učinek je negotov, poplačilo naloženih obveznosti pa vprašljivo. V primeru slamnatih zastopnikov, ki so tuji državljani in ne prebivajo v Sloveniji, so pristojnost finančne uprave še toliko bolj omejene. Treba je storiti kaj več kot vzpostaviti učinkovitejši nadzor, pravijo v finančni upravi.

Odgovor na vprašanje, zakaj s strožjo zakonsko ureditvijo takih spornih praks in izigravanja zakonodaje ne omejimo, je, ker preveliko omejevanje posega v z ustavo zagotovljeno podjetniško pobudo. Ukrepi tako morajo biti sorazmerni. Na gospodarskem ministrstvu zatrjujejo, da bodo nepošteno poslovne prakse omejili v noveli zakona o gospodarskih družbah. Tam bo ustanovitev podjetja vezana tudi na pravnomočno odločbo inšpektorata za delo za prekršek v zvezi s plačilom. Poleg tega preigravajo še rešitev, po kateri družbenik ali ustanovitelj ne bo mogel postati oseba, ki je bila neposredno z več kot 25 odstotki udeležena v kapitalu družbe z omejeno odgovornostjo, ki je bila izbrisana iz sodnega registra brez likvidacije. Pričakujejo, da bo predlog zakona sprejet letos poleti.

Preprost recept, kako se z nastavljanjem slamnatih lastnikov izogniti obveznostim do države in delavcev

Page: 5

Reach: 108000

Country: SLOVENIA

Size: 571 cm2

2 / 2

Podjetja na prodaj

Podjetni posamezniki so v kopičenju podjetij zaznali tudi poslovno priložnost - podjetja ustanavljajo tudi za nadaljnjo prodajo. Kupcu omogočajo, da ob kupnini poravnava le še 200 evrov za notarski prepis in postane direktor, izogne pa se plačilu 7500 evrov ustanovnega kapitala. Prav s tem sloganom se na spletu oglašujejo podjetja, denimo Firmica, agencija Spin, OFD, ki prodajajo podjetja že od 250 evrov. Kupec nato na podlagi posojilne pogodbe z družbo iz njenega računa dvigne osnovni kapital in ga skupaj s provizijo izroči posredniku. Edini kapital družbe je tako terjatev do novega družbenika, ki teh sredstev običajno nima.

Praksa ustanavljanja, prodajanja in veriženja družb z vstopom in izstopom družbenikov je zelo pogosta. Preplet družbenikov in zastopnikov pa zelo zapleten. (Andrej Petelinšek)